

Ve Zlíně dne 19. května 2020

Dopady zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu na samosprávy

Vážená paní poslankyně,
vážený pane poslanče,

dovolte nám obrátit se na Vás jménem obcí a měst Zlínského kraje, z nichž velká většina spolupracuje na platformě Sdružení místních samospráv České republiky (dále jen „SMS ČR“ či „Sdružení“) v naléhavé záležitosti negativních dopadů zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, jehož v pořadí druhou novelu bude v následujících dnech Senát projednávat.

Coby zástupci obcí a měst plně chápeme složitost situace související s dopady pandemie SARS CoV-2 a podporujeme záměr vlády pomoci osobám, které mohou být těmito dopady citelně zasaženy. Samosprávy jsou solidární se státem, nepochybně i jejich přičiněním se epidemii podařilo zvládnout a dosáhnout výrazně dobrých výsledků, kdy samosprávy pomáhaly v zajištění nezbytných ochranných pomůcek, dezinfekce a akcelerovaly další zdroje, jež nepochybně i nadále pomáhají zvládnout tuto epidemii.

Současná podoba zákona o kompenzačním bonusu ovšem může mít dramatické dopady na rozpočty územních samosprávných celků, a to dokonce do té míry, že bude ohrožen nejen jejich rozvoj a schopnost investovat, ale i jejich samotný chod a plnění zákonných povinností. Ustanovení § 6 tohoto zákona stanoví, že kompenzační bonus je vratkou daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti. To znamená, že výnos této daně bude zkrácen o celkovou částku, kterou finanční úřady vyplatí na kompenzačních bonusech. Daň z příjmu fyzických osob je však daní sdílenou, přibližně 9 % z jejího výnosu náleží krajům a přibližně 24 % obcím. **Současné znění § 6 zákona o kompenzačním bonusu tak přenáší celou třetinu reálných nákladů na vyplácení kompenzačního bonusu na územní samosprávné celky.**

Při naplnění této prognózy by obce přišly o více než 11 miliard Kč, kraje pak o více než 4 miliardy Kč. **Ve Zlínském kraji by obce zaznamenaly ztráty 466,3 milionů Kč, přičemž si dovoluujeme vložit tabulku souhrnných ztrát v kraji a počty obcí, dotčených ztrátami v jednotlivých kategoriích. Samotný Zlínský kraj by ve svém rozpočtu zaznamenal pokles RUD o 210,79 milionů korun.**

Dopady kompenzačního bonusu ve Zlínském kraji	
celkem ztráta ve Zlínském kraji	466 308 724 Kč
celkem ztráta členských obcí SMS ČR	205 297 973 Kč
celkem ztráta nečlenských obcí SMS ČR	261 010 751 Kč
průměrná ztráta	1 518 921 Kč
medián	540 004 Kč
maximální ztráta obce	66 351 153 Kč
minimální ztráta obce	23 861 Kč

Počet obcí se ztrátou v jednotlivých kategoriích ve Zlínském kraji	
ztráty do 100 000,-	7 obcí
ztráty 100 000 - 250 000,-	55 obcí
ztráty 250 000 - 500 000,-	80 obcí
ztráty 500 000 - 1 000 000,-	79 obcí
ztráty 1 - 3 miliony korun	62 obcí
ztráty 3 - 10 milionů korun	16 obcí
ztráty nad 10 milionů korun	8 obcí

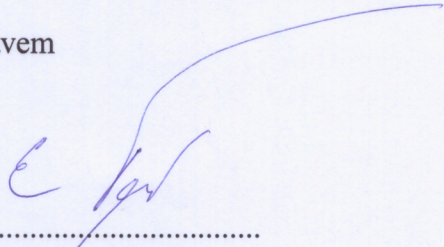
Samosprávy se hlásí o díl své odpovědnosti, ale také veřejných zdrojů. **Udržet naplánované investice s ohledem na negativní zásahy státu do příjmů samospráv a reálnou hrozbu až 25% poklesu u sdílených daní je nemožné.** Menší města, obce a strukturálně postižené regiony pocítí dopady krize nejcitelněji, rozhodně však na svých účtech nedisponují výraznými přebytky hospodaření, jak se často zavádějícím způsobem uvádí. Samosprávy již v minulosti dokázaly výrazně zvýšit svou investiční aktivitu (stimulační impuls volebního cyklu) a tento impuls nyní očekávají od státu. **Bez pomoci státu za této situace hrozí zastavení prakticky všech nezasmulvněných samosprávných investic.**

Dovolte nám také zdůraznit, že obce a kraje napříč celou republikou se v současnosti samy snaží vyjít vstříc nejen osobám samostatně výdělečně činným, ale i dalším osobám, kterým odpouštějí místní poplatky, nájemné ve svých prostorách i další zasmulvně platby. Zároveň na své náklady mnohdy zajišťují svým občanům roušky, dezinfekci, nákupy pro ohrožené skupiny atd.

Dále je nutné připomenout, že územní samosprávné celky navzdory nouzovému stavu nadále musí (a i po skončení krizových opatření budou muset) plnit své povinnosti v samostatné i přenesené působnosti vyplývající z právních předpisů, ať už se jedná o zajištění zdravotní péče, sociálních služeb a sociální péče, veřejného pořádku, údržbu a opravu pozemních komunikací apod. Podobně obce a kraje musí i nadále plnit velkou většinu svých smluvních závazků. Markantní je to např. v pracovněprávních vztazích, kdy obce ani jejich příspěvkové organizace jako veřejnoprávní korporace nemohou využít žádný ze současných ani připravovaných programů pomoci zaměstnavatelům (Covid I., II. a III., Antivirus apod.), přičemž svým zaměstnancům hradí plat v plné výši i v případě, že jim z důvodu pandemických opatření nebo souvisejícího útlumu ekonomické aktivity nemohou přidělovat práci.

Žádáme proto Vás a Vaším prostřednictvím stát, abyste samosprávám skutečně pomohli. Myslete na obce a města ve Vašem kraji a na občany, kteří Vám věřili a díky jejichž hlasům vykonáváte svou poslanceckou funkci! K možným podpůrným opatřením ze strany státu radíme přímé posílení rozpočtů samospráv rozpočtovým určením daní (RUD), efektivním nastavením národních dotačních toků či evropských fondů anebo pomocí při vyjednávání bezúročných půjček a další pomoci pro jednání s bankami.

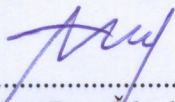
S pozdravem

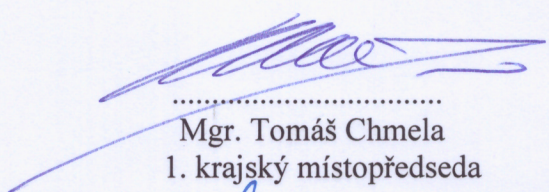
.....
Mgr. Eliška Olšáková
krajská předsedkyně

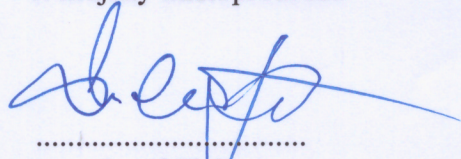
.....
Mgr. Oldřich Vávra
2. krajský místopředseda

.....
Mgr. Petr Žůrek
člen krajského předsednictva

.....
Mgr. Tomáš Chmela
1. krajský místopředseda

.....
Josef Zicha
člen krajského předsednictva

Rozdělovník:

Margita Balaštíková
Ing. Stanislav Blaha
MUDr. Jaroslav Dvořák
Bc. František Elfmark, DiS
Ing. Jaroslav Holík
Marek Novák, MBA
Ing. Marie Pěnčíková
Ing. Pavel Pustějovský
Mgr. Radek Vondráček